

Vào hè nói dục chuyện LA VE (LA DE)

Tác Giả: TS. Phan Văn Song

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 19:15

Đã t lâu r i anh ch em b n bè khi g p tôi, sau khi bi t tôi đã t ng làm vi c t i H ng BGI, Sài Gòn,

t c là H ng Brasseries, Glacières d'Indochine, công ty ch nhà máy n u La De Ch l n, c nh sản v n đ ng C ng Hòa, đ u yêu c u t i phi i vi t v La De, k nh ng giai tho i v La De.

Câu chuy n th ng đ c m i ng i nh v La De, th ng h i t i, là chuy n Chai La De l n đ c bi t g i là La De Trái Th m. Theo l i đ n, trong m i thùng 6 chai ch có m t chai Trái Th m, giá đ c bi t và cũng là quà t ng đ c bi t m i khi có khách quý. Ai đã đ c u ng La De Trái Th m đ u khen là ngon đ c bi t, và khen ngon h n chai La De th ng. Thi t tình mà nói là La De Trái Th m, La De th ng, La De Quân ti p V cũng là m t th , Vô chai có hình trái th m thì nó Trái Th m, vô chai th ng thì nó là La De th ng, g p chai Quân ti p V thì nó bi n thành La De Quân ti p V . H ng BGI lúc y ch có n u hai lo i La De thô: 1) La De th ng, vào chai l n (dung tích 66) th ng g i La De Con C p vì chai có cái đ u con c p màu vàng và đ nh h i u Bière Larue, và 2) La De 33, n u th m h n, đ r u u nhi u h n, v u ng đ m đà h n, vô chai nh (dung tích 33), tên th ng g i là Bia BămBa , nh h i u là Bière 33 Export.

V y mà có ng i khen chê cho La De Trái th m là ngon nh t, xong đ n La De Con C p và h ng chót là La De Quân ti p V . QTV d nh t vì là cho Quân đ i u ng. Ch ng qua là cái m ã ngoài c . Th m i bi t đ i ch tr ng cái b ngoài. Quý v nghĩ coi n u 2 lo i Bia đã t óe ph , h c x i d u h i đầu, BGI đầu có qu n n u ba b n lo i còn vô chai vô c , đ i kíp đ i ng i. Ph c t p l m. N i cách đ i v o chai cho h p v i r u cũng đ hao ti n. Nh ng c t nghĩa h ng ai tin. Ông C Bà C tui, h tui khi đ n nhà ch i, ch ng may l y La De Quân Ti p V u ng, vì ng có hàng QTV do m y chú em tui đ m v , thì Bà b o. “Nhà h t La De đ M đ a ti n Chú Thanh, chú Thanh là anh tài x ph c v Ông C đ i mua La De v cho con u ng ch u ng chi đ QTV đ l m, đ các em c a con lính tráng nó u ng, nó quen r i.”. Tôi có tr l i c t nghĩa cho Bà h i u là ch có m t th B không tin. Thi t “B t nhà h ng thiên”!

Sau đây là câu chuy n c a La De Trái th m. Lúc y là năm 1973, tôi làm chánh s Ti p th (Chef du Service Marketing), coi luôn phân Qu ng cáo. Đ hà ti n ti n làm nh h Phá, tôi s đ ng Văn phòng qu ng cáo c a H ng, tôi nghĩ anh H a sĩ văn phòng qu ng cáo (chuyên v

Vào hè nói dóc chuyện LA VE (LA DE)

Tác Giả: TS. Phan Văn Song

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 19:15

những fond cho các xe cộ a H những rởi các anh thợ sồn đờ chép lờ i) đờ tài nghờ chép lờ i cái nhãn đờ tờ Pháp. Và tôi nhờ anh Hờ a sĩ vờ lờ i cái nhãn. Trên nhãn cái đờ u con cờ p vàng ờ giờ a hai bên có hai tràng hoa houblons, là loờ i hoa dùng đờ thêm cái vờ nhờ n đờ ng vào Bia. Nờ u Bia ngon đờ là do cái tài thêm ít hoa houblon, cũng nhờ gia vờ ngũ vờ hờ ng trong nghờ bờ p núc Viờ t nam ta vờ y.

Nhãn vờ xong đờ i khái cũng tờ m ờ n, vì anh Hờ a sĩ nhà chờ a bao giờ nhìn thờ y hoa houblon, nên đờnh ninh thờ y hoa houblon giờ ng trái thờ m, cho là Trái thờ m, và vờ giờ ng trái thờ m. Các ông Giám đờ c tây cũng ba chờ p ba nháng, kờ cờ anh Chánh sờ trách nhiờ m là tui, cũng thờ .

Hoa Houblon

Vì thiờ t tình mà nói thì có ông nờ i nào thờ y hoa houblon tờ i đờu ? Biờ t là houblon nhờ ng chờ nhìn thờ y hoa đờ i đờ ng khô. Còn các anh kờ sờ nhà máy, các anh nờ u rờ u (brasseurs – đờy là mờ t cái nghờ riêng) dân La De thiờ t, thì ờ nhà máy. Bờ n quyờ t đờ nh là dân Văn phòng, dân làm Marketing quyờ t đờ nh mờ i viờ c, bờ n phờ n các anh kờ sờ là sồn xuờ t, chờ sao làm đờng vờ y thờ i. Quý vờ thờ y không, không phờ i chờ có trong Quân đờ i mờ i có cờ nh lính văn phòng và lính chiờ n trờ ng. Nhờ Ô kê, gờ i đờ làm décalques đờ a qua Công ty Thờ y tinh Viờ tnam, (Khánh hờ i) dán vào chai: 100 ngàn chai mờ i. Khi đờ a vào nhà máy Chờ n, các lão kờ sờ cờ i vờ bờ ng, “hoa houblon sao giờ ng trái thờ m thờ n y”. Nhờ ng đờ nói các quan Văn phòng là chánh mà , nên quyờ t đờ nh, cờ trờ n chai mờ i vào vờ i đám chai cũ, lờ n lờ n chờ ai biờ t gì đờu, ngờ i ta uờ ng La De có ai thờm nhìn nhãn đờu. Chờ ng lờ vờ t bờ 100 ngàn chai hay sao ? Vài ông Giám đờ c còn thờy lay đờ y đờ i “Dân Viờ tnam không biờ t uờ ng Bia, uờ ng quá lờ nh, nhiờ u khi còn đờ đờng đờ c lờ i (Bia đờ c), còn thờm nờ c đá, ngon lành gì, vì vờ y trái thờ m hay hoa houblon có ai biờ t chi mô mà ngờ i ngừng, a - lê ta cờ thờ mà làm”. Chàng Chánh sờ biờ t thân, im miờ ng thỉnh thích, ngờ m miờ ng ăn tiờ n, phờ i bờ o vờ danh đờ anh Hờ a sĩ nhà va danh phong Marketing, dù sao cũng...quờ rờ i.

Vào hè nói dóc chuyện LA VE (LA DE)

Tác Giả: TS. Phan Văn Song

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 19:15

Những không ai lường được cái tài doanh nghiệp của người Hoa, của con Buôn. Các chú Chủ nhà mình ở Hàng (rất nhiều nhà viên chức ở Việt quốc Hoa, buôn bán ở Sài Gòn phải biết “còn Tung Hoa”, chúng những biết nói “(Quốc)Đông Ng” mà cũng phải vài tiếng Tiếng châu những cũng phải “Kít tèo” hay “Mai xin xin bù ch” cho người người ta, nói tóm lại con buôn giỏi thì những phải những đông là những ở quốc Hoa nếu không nói là một số rất đông. Đó là tiếng lành đến xa tiếng đến gần, Hàng La De vừa sẵn xuất được một thì La De hơ hơ, La De trái thơm, một thùng ch một chai, đến tiếng các bên hàng thì thì, thì ngon lành, thì ch u ch i.

Cái lu t may rất, tình c, thì khi ra chai và vào thùng thì bao giờ Trái thơm cũng có một m i ngày sẵn xuất, mỹ tay cao thì bán hàng của Hàng c thì mà s p cho m i thùng m t chai, rất là đi u ngh, và tuyên truyền nguyên tắc của Hàng m i thùng m t chai. Nhưng khi đi giao hàng (bán s) quý v y t nhiên đến ngh v i các bên hàng biết đi u ngh thì có thể thêm 2 hoặc 3, thì m chỉ c thùng toàn La De trái thơm tùy theo nét đi u ngh và ch u ch i của thân ch, “phép Vua thua làng” mà l, phép Hàng đ y, những thua ngh của chàng. Và c thì giọng sông những m i trôi theo giọng đi u ngh, ăn nh u.

Các Bars, các quán nh u cũng tùy đi u ngh v i các ông Th y, ông X p, đàn Anh... mà đi u ngh giành chai La De Trái thơm cho những mình muốn nâng bi, ca t ng hay ca bài con cá. Các nh n tui đây, dân La De thì thì, thì mà khi đi nh u v n được các bên hàng và nh u khi c nh n viên (cho biết khi cái d m trở thành huy n tho i thì cái d m trở thành cái thì t) những những tình t ng m t chai Trái Th m. Những mình cũng phải những m mi ng khen ngon và cảm n các c m tình giành riêng ấy, và vì huy n tho i đã đến h i quy t li t, làm v “m ng ban đ u”, e có thể “lãnh th o”. Huy n tho i v n dai đến đ n sau 30 tháng T, dân B đôi, hay những ở Hà L i cũng b huy n tho i Trái Th m. Nh u tay, sao vàng b ng đ, nón c i dép râu, cũng ch y vào Văn phòng ông Giám Đ c, (sau T t 1975, tôi được b nh m làm Giám Đ c Th những m i.) làm quen, và xin ông GD đ c biết “t ng không” vài chai Trái Th m, hoặc những những th c Bia Trái th m, “cho biết”. Tôi nghĩ p, rất nh u tay v t Tr những S n ch m n u ng Coca Cola “cho biết” (Tiếng Tây có thành ngữ “pour ne pas mourir idiot” - để kh i ch t ngu đ n). Vì ta là quân chi n thì những nên ch xin thôi, và ch nh n quà cáp, của t ng, ch không có mua bán gì c.

B c mình. Su t thì gian t ngay những ngày đ u Quân Qu n K9, tôi t n rat nh u thì gi v những cái “ghé thăm, tham quan” và “xin u ng Coca Cola và Bia Trái th m” cho biết, Những Nhà máy Bia Hà N i v n nói phét là to g p 5 l n nhà máy các anh. (Nhà máy Bia Hà N i là Nhà máy Bia Hommel cũ, công xuất không b ng m t ph n m i nhà máy Sài Gòn ch biết làm Bia H i nh t nh n c b t). Tôi b c mình vì cái láo khoét y, nên nh u khi cũng b c mình và g t g ng. Qua ngày Th ng Nh t (Tháng B y 1976) tôi b bắt và b b tù (4 năm, vì t i Phá ho i n n Kinh t Xã h i ch nghĩa), h có trách tôi v cái hách d ch của tôi. Tôi l ng thỉnh không tr i.

Vào hè nói dóc chuyện LA VE (LA DE)

Tác Giả: TS. Phan Văn Song

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 19:15

Biết rằng trước sau gì mình cũng đi tù, nên tôi vẫn tiếp tục đi giày, áo vẫn bỏ vào quần, vẫn đi xe hơi (Peugeot 504), máy lạnh, tài xế, tôi không đi họp tại công nhân, không sanh hoạt tập thể, phờ phạc,...., tôi xóm nào cũng, tôi chỉ không mang cravatte cho nó “bình dân” tí thôi, Tôi là một Giám Đốc một Hãng với 4000 công nhân, tôi chỉ họp làm việc với Ban Quân Quốc K9 là Cơ quan quản lý và Bộ Kinh tế thôi, vì đây là những cơ quan quản lý Công ty tôi. Nguyên tắc này tôi có nói thẳng với các cán bộ đến làm việc với tôi, và đã được chấp thuận. Ngày nay tôi vẫn không tiếc, vẫn hạnh phúc vì vẫn giữ cái tác phong ngạo mạn đảng hoàng này, trong thời kỳ như những ngày này.

Văn phòng BGI, Brasseries Glacières d'Indochine nằm trên đường Hai Bà Trưng cũ nhà hàng Núi Đá. Đây là tên cúng cơm. Sau năm 1954, sau khi hết Indochine (Đông Dương), BGI bên bên chỉ thành Internationales (Quốc tế). Mà Công ty Brasseries, Glacières Internationales

Vào hè nói chuyện LA VE (LA DE)

Tác Giả: TS. Phan Văn Song

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 19:15

thi t s internationale th thi t. M t ông c u T ng Giám đ c, ông Grandjean, con m t c u quan ch c thu c đ a à Hàn i, còn cá nh n ông i là m t c u lu t s thu c Lu t s đ oàn Hàn i, đã t BGI b ng m t câu xanh đ n, ví BGI nh đ qu c c a Đ i đ Charle Quint th i Ph c H ng à Âu Châu “M t Tr i không bao gi i n trên đ t c a H ng BGI”. Mà thi t v y, BGI có nhà máy n u La De t Tân Đ o (Nouvelle Calédonie) đ n Guayane n m c nh Brazil, thì không đi vóng th gi i sao ? Ch a k à Phi Châu, Đông d ng và th m chí có m t m t n c H i giáo, Indonésia, nhà máy do tôi th ng thuy t thành l p à thành ph Médan trên đ o Sumatra. (đây là m t t hào c a cá nh n tôi, thành tích bán r u cho dân H i giáo).

BGI phát xu t m t nhà máy n c đá do m t anh k s Công Nghi p (Arts et Métiers -Paris) sĩ quan hàng h i, Victor Larue, gi i ng t i Sài gòn năm 1875 thành l p. Năm 1975, mi n Nam m t BGI cũng v a đ 100 tu i, tiêu tủng theo v n n c phe ta. Vì cùng v i Vi t Nam t do, BGI cũng t t rút các c s nhà máy, bán đ n đ n và nay không còn gì c . Ch còn có m i Bia 33, chai nh 33 phân kh i. Tên Bia 33 khai sanh t i Hàn i năm 1949, cùng tu i v i Qu c Gia Vi t Nam (t do). Ngày hôm nay Bia 33 cũng t n n t i ĐanM ch (do H ng Carlsberg – ĐanM ch s n xu t). Bia 33 vì sanh à Hàn i nên dân Sài gòn v n gi i “Bia 33”, hay v n t t “Bămba”. Còn chai bia l n gi i La De Con C p, hay La De l n (vì dung tích 66 phân kh i). Nói thì La De , nh ng vi t LA Ve, cũng vì m t anh Tây à H ng đã vi t và cho in trên cu n l ch phát h ng năm, màu vàng v i con c p n m ngang màu đen và vi t LA VE LARUE. Dân Tây h i đó khi m i đ n Sài gòn khi vào nh ng quán ăn g p cái l ch y th ng đ t câu h i cái H ng nào mà “R a Đ ng, r a Ph nh ng v y, vì h c đ c Lave (đ ng t Laver, r a, to clean, to wash) la rue (rue là đ ng ph - street). Đ tránh cái ng nh n y , cá nh n tôi Tr ng Marketing bèn đ ngh thay đ i cách gi i trên t m l ch y. Cũng vì trong cùng th i gian y, đang có m t ch ng trình s n xu t m t lo i Bia Màu, Bia màu Nâu (Bière Brune), nên tôi th òng dùng ch Bia h n ch La De, gi i Bia Đen, Bia Nâu, Bia Màu nó đ nghe h n, cho nên T t năm 1975, cái l ch c h u màu vàng, con c p đen đ c in l i v i ch BIA LARUE. Năm y, năm m t n c, m t luôn ch La De hay LA Ve, ôi thôi đó cũng là cái đ m. Có m t cái an i, là có nh ng b n hàng không b ng lòng ch Bia nói là đ d i quê (guê) ng i h ng bi t Bia là gì nên ph i gi ch La De. Tôi có cho in thêm 5000 t m La Ve Larue. Ôi th ng là sao cái tình “mi t D n” c a “guê h ng mình”.

Năm 1976, tôi không ra l ch ra li t gì c . Ch đ phân ph i mà làm gì có marketing.

Tên Anh Victor Larue cha đ H ng BGI ch có à Chai La De l n thôi, ph n còn l i không ai nói t i. Mà cũng n c c i ng đ ra h ng N c đá, nh tên ng l i đ t cho La De.

Đó là vài m u chuy n c a H ng La De, Nu c Ng t, N c Đá th i c a mình. Nay tình c có m t bài báo vi t v La De hay Bia tôi xin ph ng đ ch và vi t l i h u quý đ c gi , gi i là quà t ng khi vào Mùa Hè.

Vào hè nói dõc chuy n LA VE (LA DE)

Tác Giả: TS. Phan Văn Song

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 19:15

H ng V  Nh  Nh ng c a La De

Ph ng theo bài tra c u của Laure Gasporotto (Tu n báo Express) ra ngày 25 tháng 6 2009.

“B t m t l i, m t tay th  ngh  n u Bia khi n m không th  bi t đ c Bia nào là Bia h i, và Bia nào là Bia chai”.

Đ y là m t l i thú t i c a m t tay n u Bia nhà ngh  (Ma tre Brasseur) c a H ng Kronenbourg, H ng Bia n i tiếng   n c Pháp.

Th t là m t huy n tho i đ ng s p đ  trên b u trời LaDe.

Ngày nay, Bia H i đ ng đ c th ng m i đ n t n gia đ nh. Nh ng thùng Bia h i v i nh ng h  th ng b m h i đ ng đ c bình dân hóa đ n t n gia đ nh. Không còn b t buộc đ t nhau ra quán nh u Bia H i, đ  th ng th c các h ng v  Bia T i, v i cái b t m m đ u trong mi ng, đưa tay ch i đôi m p v ng b t. Ngày nay đ m m t thùng Bia H i và đ ng c  v  nhà, r  vài b n bè và, tìm cái thú vui c a h ng v , th ng th c c  v  gi c và c  th nh gi c n a.. tiếng pxii  kéo dài khi Bia x i b t... Đ  cái b t đ ng s i, g t cái b t đ ng th a...

C  m t ch ng tr nh đ u ngh  nh  khi ta nâng niu ly r u đ , c n th n xoay vòng, c n th n đ a lên m i cho kh u gi c tràn đầy mùi th m, xong đưa vào mi ng th  m t mi ng, súc miệng cho đ y v  gi c, tìm nh ng cảm xúc.....Ly r u ng t ng o, th m tho, đ y t t c  b u tr i thiên nhiên h ng v  vùng Bordeaux hay vùng Bourgogne.....  i t i đ  đi l c vào đ ng Thiên Thai c a r u đ  r i...

Tr  v  La De v y. Ngày nay v i k  thuật m i Bia h i bán trong thùng s t c  th  gi  đ c 6 tháng. Còn Bia chai gi  đ c m t năm. Ch  bù vào nh ng năm 1970   Sài n chúng t i ch  bán Bia H i cho nh ng quán nào b o đ m bán h t thùng Bia trong 24 gi . Sau đ  đ i thùng m i, súc h  th ng h i và v i, mà ph i đ  nhân viên BGI làm, m i b o đ m, vì chúng t i, h ng BGI b o đ m an toàn, v  sanh, và đ  nhiên h ng v  c a Bia. Vì th    Sài n lúc b y giờ rất ít quán c  Bia h i.

Vào hè nói dóc chuy n LA VE (LA DE)

Tác Giả: TS. Phan Văn Song

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 19:15

Quý b n ch c c n nh  Quán bán Bia Bock   Ch  cũ đ ng Hàm Nghi c nh Ty Ngân Kh  không ? Chi u chi u ra đ y làm vài ly Bock,  n m t hai h t v t l n, hay B  B a h t x y.

  Pháp thi u ng m t ly demi (đ c là đ  mi), t ng là nửa lít, th t s  ch  có ¼ lít thôi, vì có 25 centilitres. U ng demi th ng  n m t cái tr ng gà luật. Trên qu y nào ở Pháp đ u có m t cái gi  tr ng gà luật, và m t cái ph u bán đ u ph ng rang mu i. Đ u ph ng rang mu i nh u v i La De cũng h t x y. Có hai tr ng ph i  n đ u ph ng rang mu i, tr ng ph i  n c  v , v  đây là cái v  trong, da màu đ  đỏ. Và tr ng ph i bóc v . V i t i cái nào cũng ngon c . T t c  cái v   y tr n v i cái nh n cái đ ng c a La De đ u ngon c .

Cái nh t c a La De là ch t t i, (la fraîcheur). Ch t t i, ch t mát, không phải là cái l nh, Ch t t i là cái ta l a ch n lúc ta th ng th c. Nó có thể là tùy vào hàn th  bi u,  p l nh th  nào, đ  đ  l nh h p vào kh u v  c a ng i u ng, cũng tùy vào khí tr i, nhi t đ  căn phòng  n, quán u ng. Tay Đ u B p n i tiếng Ba Sao Michelin Alain Passard c a Nhà hàng Arp ge, Paris gi ng đ y: “Nhi t đ  c a Bia khi b t đ u u ng rất quan trọng. Chúng ta n u bi t s  đ ng nó đúng chúng ta có thể khai thác m i khía cạnh khác nhau của Bia đ i v i nh ng th c  n khác nhau.”.

M t tay nghề có thể nói đ n ch t t i c a r u đ  hay tr ng (vin) đ  nói đến cái ch t thiên nhiên là đ t n c n i cây nho đ c tr ng tr t (cũng nh  ch t qu  h ng n i con ng i) nói ch t t i c a r u là nói đ n nh ng v  c a qu  h ng c a nh ng cây nho tr ng trên  y, nào là cát có ch t đất sét không ? nào là s n núi có đ  n ng không ? nào là có mùi m n, mùi táo không ??? Khi ta nói mi t v n, qu  h ng ch m không t, nó nh  vậy, u ng ly r u nho vùng Bordeaux ta u ng c  qu  h ng b u tr i Bordeaux... La De cũng vậy.

T i sao ta không quên 33 Vi tnam, làm t i Sài gòn, vì trong 33 có ch t g o, khi bi n thành r u nó là đ . Bia   Pháp nó x i b p.

Bia nhi u v  t i nh t là Bia m i (Bière primeur). La De m i khác với r u Vin primeur là m t b o đ m v  t i mát. R u đ  c n thời gian đ  già, thêm tuổi, thêm tác cho ch ng ch c. La De c n cái t i mát, v a đ  tuổi là đ p r i. La De primeure h i đ  ch t t i mát, t t c  nh ng v  th m mát c a đ ng n i. Đ ng l n l n v i Bia th ng Ba (Bière de Mars) - La De Th ng Ba, đã c t   c  mùa Đ ng không còn cây đ ng c  n i n a. Bière de Noël, Bia No -  n , La De Giáng Sanh là m t lo i La De m i, v a đ  tuổi, sung s c, đ y d  nh ng h ng v  c a đ i.

Ngoài cái t i mát, đ  giải khát, La De còn có th  h p kh u theo các món ăn. N u r u Vin đ 

Vào hè nói dóc chuyên LA VE (LA DE)

Tác Giả: TS. Phan Văn Song

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 19:15

hay träng hay häng có thä có đän 6 000 chät vä khác nhau giúp đä chúng ta có muôn ngàn cách ráp đät nhäng cách thäc thäng thäc món ăn và räu. La De chä có phân näa thôi. Ngày nay nhäng tay läa räu nhà nghä nhäng quán räu và tiäm ăn (sommelier – đây là mät cái nghä đäc biät, nhäng tiäm ăn län đäu phäi có nhäng tay nhà nghä näy) đäu biät phân tách nhäng mùi vä trong La De nhä nhäng mùi lúa chín, mùi đäng näu (caramel), mùi hoa quät mùi chuäi đän mùi män, táo và hoa đào... chäa kä nhäng cam nhäng quýt, và cä mùi cä cháy.

Bia Nâu vä i Chocolat, Bia Vàng vä i trái cây

Ôi thôi muôn hình vän träng. Bài nghiên cäu tác giä đi vào chi tiät nhäng món ăn đi chung vä i tên loäi La De, viät cho đäc giä Viät nam mình sä bängä. Nhäng tôi cũng ráng đäa mät thí dä, mät món gäi tôm thät täi mát, uäng vä i mät nhäm La De mát länh, vä đäm đà, rót cho säi bät väa phäi, loäi Heineken chäng hän. Còn näu quý vä uäng mät Bud nhät nhäo, hay mät Miller quý vä sä thäy chán phèo. Quý vä ăn phä ; nhät và nóng, uäng La De không häp, uäng näc trà nóng ngon hän.... Nhäng nói nhä väy cái quan träng khi quý vä ăn và uäng cä gäng tìm nhäng häng vä n trong nhäng các vä bä ngoài. Vì La De và Räu có nhiäu vä Tây nên nhiäu món ta không häp. Nóng quá, cay quá, näc mäm quá.... đäa chua chua quá...

Nhäng ngày nay La De bät đäu chiäm mät đäa vä trên bàn ăn, không còn là ly giäi khát cäa nhäng buäi chiäu vàng đäng bóng nóng näc cäa mùa hè näa. Đäc biät là nhäng bäa ăn träa, vì nhä nhäng và ít đä räu hän räu đä.

La De muôn màu muôn vä muôn säc muôn häng

L'orge (hobbs), lúa mäch đä näu bia phäi đäc rang (torréfier) nhä rang hät cà phê väy; và đä rang và thäi gian rang sä tô màu cho La De.

La De Vàng, hay Bia Vàng Bière Blonde. Màu Blonde, Vàng ánh, trong vät và bóng láng, Bia màu vàng là màu rät thäng gäp näi Bia. Näu (brassée) vä i lúa mäch vàng nhät, Bia Vàng có mät mäi näi trên cùng thä giäi và là thäng thäng là nhäng thäng hiäu cät trä, vä i tät cä nhäng nhän thäng hiäu län.

Bia Vàng thäng là Bia giäi khát, uäng träe chiäu täi. Ít đä räu, thäm mát, vä i mät vä chät đäng nhän nhä nhäng. Heineken, 33 export, Carlsberg, Kronenbourg là mät vài ví dä.

Món Ăn häp: khai vä chung chung, gäi vä i tôm thät, thät gà, phó mát nhä lät loäi đäu bò.

Vào hè nói dóc chuy n LA VE (LA DE)

Tác Giả: TS. Phan Văn Song

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 19:15

La De Vàng S m, Bia màu thau đ ng: Bière Ambr e -Amber. Màu thau đ ng đ m, N u v i l a m ch được rang lâu hơn Bia Vàng. Cũng là m t Bia giải khát, v  đ m h n Bia Vàng. Ngày nay không được chu ng l m, ch  được ph  bi n   các x  anglo – saxons thôi.

Món Ăn h p: Gan ng ng, th t r ng, cá hong khói, pho mát có rau cần tây (persil), tráng miệng có ch t caramel. Nói tóm lại nh ng món g i là có “mùi”.

La De Nâu, Bia Nâu, Bière Brune. L a m ch được rang đ n g n cháy. Bia có màu đi t  màu g ch của đ n đen tuy n. Vì vậy ta tìm trong Bia nh ng mùi rang cháy, mùi cà phê, mùi caramel, mùi cacao. Có nh ng lo i Bia gọi là Vieilles Brunnes, nh ng Bà Già Nâu, được c t trong những thùng t  - nô b ng g  x a. Mùi và chua chua, đ ng nh n đ m đ , v a giải khát v a đ  l i trong mi ng m t kh u v  b t h . Th  đ  n i tiếng là Guinness.

Món Ăn h p: nh ng món Á đông có v  mình, s  huy t,  c trai, cá s ng, tráng miệng có ch t Chocolat

La De Tr ng, Bia Tr ng Bière Blanche. Bia tr ng không n u với toàn l a m ch, th  ng được thêm l a mì đ  làm tr ng Bia. R t th m vì có b  thêm Ng  Gai - Coriandre, và v  trái cây.

Món Ăn h p: đ  bi n, cá hong khói hay cá n  ng. Trái cây.

Th  N u Bia

Đ  n u m t lít Bia, ta c n:

Nước (95 %), 20 gr l a m ch, 1gr hoa houblon (m t chiếc hoa th i) và b t n i (levure).

1/ Làm M ch: H y ng m l a m ch (orge - hobbs) trong ba ngày. Xong n u xào (brasser) trong nước nóng. L y l a ra và đ  l a lên m m trong vòng 8 ngày. Nh ng m m  y m i cho ta nh ng ch t enzymes, bi n thành Mạch (Ta t m gọi là Mạch Nha)

Vào hè nói dốt chuyên LA VE (LA DE)

Tác Giả: TS. Phan Văn Song

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 19:15

Các tay nậu Bia (Brasseurs) ít khi làm giai đoßn nôy. Ở Viät Nam trßc có làm. Ngày nay các nhà Nôu Bia (Brasseries) mua Mßch Nha thßng vßi các nhà bán Mßch Nha (Malteries). Các bßn mußn nôu Bia nên mua thßng Mßch đß khßi mßc công, vì giai đoßn lên mßm rßt khó.

2/ Nôu xào: Nghißn Mßch và trßn vßi nßc: gßi là brassin, vì phßi khußy đßu không cho lóng xußng. Đun nóng lên đß chßt amidon trong mßch bißn thành đßng nhß nhßng enzymes. Lßc kß. Đó là bß rßu (moßt)

3/ Bß Hoa Houblon: Sau khi đun sôi Bß vào khoßn nßa giß, bỏ hoa houblon vào.

4/ Cßt: Cßt là đß cho lên men (fermentation). Đß ngußi, và bß bßt nßi vào.

Đßng sß bißn thành Rßu. Đß lóng xußng 8 ngày.

Nôu Bia cßa quý vß lên men trong mßt nhißt đß thßp thì Bia ßy ít mùi thßm hßn khi lên men ở nhißt đß cao hßn.

Giß tßt cß trong nhißt đß lßnh trong vài tußn lß đß tßo cái Vß.

5/ Vào chai: Lßc Bia cho vào chai đß vßt bß chßt men.

6/ Nßm thß: Đßng bao giß quên, nßm thß sau mßi quá trình, gißng nhß Anh nôu Bia chuyên nghißp (Maître Brasseur)

Xin chúc quý vß cßn lßy.

Vào hè nói dóc chuyện LA VE (LA DE)

Tác Giả: TS. Phan Văn Song

Thứ Sáu, 29 Tháng 7 Năm 2011 19:15

Nháng ngày náng đáu Hè 2009

1 tháng 7 2009

TS.Phan Van Song